

HELYI TANTERV ÉLŐ IDEGEN NYELV ANGOL – NÉMET
2016

Tildy Zoltán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Helyi Tanterv
4. évfolyam 2013.

ÉLŐ IDEGEN NYELV

HELYI TANTERV

ANGOL - NÉMET

BEVEZETŐ ÉS KEZDŐ SZAKASZ

4. évfolyam

Készült a Nat 2012: 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet Idegen nyelv műveltségterület, valamint az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 2. sz. melléklet: Kerettanterv az általános iskola 4 évfolyamára (2.2.02.1) megnevezésű kerettanterv előírásainak megfelelően.

A tantárgy helyi tantervét adaptálta és kiegészítette az Idegen nyelvi munkaközösség.

Az adaptáció helye: Nemzedékek tudása Tankönyvkiadó Helyi tantervi ajánlás
Oxford University Press Angol nyelvi helyi tantervi ajánlás
Raabe Klett Kft. Német nyelvi helyi tanterv

BEVEZETŐ

Európa népei sok, egymástól különböző nemzetből, közösségből, kultúrából és nyelvi csoportból egy egységes uniót alakítanak ki. Ez az unió a gondolatok és hagyományok egyenlő alapon történő cseréjére épül, és azon alapul, hogy a különböző történelmi múlttal, ám közös jövővel rendelkező népek kölcsönösen elfogadják egymást. Ezért még soha nem volt ennyire fontos az, hogy polgárai rendelkezzenek azokkal a képességekkel, amelyek szomszédaik megértéséhez és az azokkal való kommunikációhoz szükségesek. Tehát *el kell sajátítanunk az egymással való eredményes kommunikációhoz és egymás megértéséhez szükséges készségeket*. Más nyelvek ismerete arra ösztönzi az embert, hogy nyitottabb legyen mások, illetve mások kultúrája és szemlélete iránt.

A nyelvtanulás fejleszti a kognitív készségeket és megerősíti a nyelvtanuló anyanyelvi készségeit, ezen belül az írás- és olvasási készséget. Az állampolgárok nyelvi készségeinek fejlődése sok más, európai szintű politika számára is hasznos lehet. Röviden szólva, *más nyelvek megértésének és kommunikációjában való használatának a képessége minden európai polgár számára alapvető készség*.

Emelni kell a nyelvtanítás színvonalát, mivel *a nyelvi kompetencia azok közé az alapvető készségek közé tartozik, amelyekre mindenkinek szüksége van a képzésben, a foglalkoztatásban a kultúrák találkozásakor és az önmegvalósításhoz*.

A kisgyermekkorban nyelvtanulás előnyei – amelyek a jobb anyanyelvi készségeket is magukban foglalják – csak akkor jelentkeznek, ha a pedagógus megfelelő képzettséggel rendelkezik ahhoz, hogy kicsi gyerekeknek nyelvet tanítson, ha az osztálylétszám elég alacsony ahhoz, hogy a nyelvtanulás eredményes lehessen, ha megfelelő tananyag áll rendelkezésre, és ha a tanterv elegendő óraszámot biztosít a nyelvtanuláshoz. Azok, akik gyermekkorban kezdik a nyelvtanulást, jobban tudatában lesznek saját kulturális értékeiknek, saját kultúrájuk hatásainak, nagyobb megbecsülést mutatnak más kultúrák iránt, nyitottabbak és érdeklődőbbek lesznek mások iránt.

A hangsúly a hatékony kommunikáció képességére, azaz az aktív készségekre, és ne a passzív tudásra helyeződjön. A cél nem az anyanyelvi szint elérése, hanem a megfelelő szintű olvasási, szövegértési, írás- és beszédképesség elsajátítása

Az idegen nyelv követelményrendszerének kidolgozásánál az Európa Tanács ajánlásait követtük. Az Európai Unió országaiiban ezeket az alapelveket alkalmazzák minden idegen nyelvi tanterv kidolgozásánál.

A NAT bizonyos képzési szakaszokra meghatározza a minden tanuló számára kötelező minimumszinteket, emellett kitér az emelt szintű képzésben részesülő tanulókkal szemben támasztott követelményekre is. A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. A NAT által az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők:

	4. évfolyam, minimumszint	8. évfolyam, minimumszint	12. évfolyam, minimumszint
Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A2	B1
Második idegen nyelv	–	–	A2

A kerettanterv az elérendő célokat és nyelvi szinteket kétéves képzési szakaszokra bontva határozza meg. Ez alól csupán az általános iskola 4. évfolyama kivétel, mert ezen az évfolyamon kezdődik a kötelező idegennyelv-oktatás, így a képzési szakasz csak egy tanévet ölel fel.

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam	10. évfolyam	12. évfolyam

Első idegen nyelv	KER-szintben nem megadható	A1	A2	B1 mínusz	B1
Második idegen nyelv	-	-	-	A1	A2

Az idegen nyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit; ezek: a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák azonban nem mechanikusan, hanem a tanulók életkori sajátosságainak tükrében értelmezve kerültek be a kerettantervbe.

Az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető az idegen nyelv tanulásába és fordítva, az idegen nyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, sőt az idegen nyelv tanulása segíthet abban, hogy az anyanyelv használata tudatosabbá váljon.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének folyamatos fejlesztéséhez azonban szükség van a tanulásról magáról való beszélgetésre, a tanulási stratégiák kialakításában való segítségnyújtásra, az önértékelés és a társértékelés alkalmainak megteremtésére.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek tanulási folyamatba történő bekapcsolása. A nyelvtanulás ugyanakkor a témák sokfélesége miatt, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget

nyújt a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség kibontakozásának támogatására. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

A 4-8. évfolyamokra vonatkozó ajánlott témakörök egyes elemei újra és újra megjelennek, lehetőséget adva arra, hogy a korábban megszerzett ismeretek újabb nézőpontból kerüljenek feldolgozásra, így bővüljenek, mélyüljenek. A kerettanterv az általános iskolában minden fejlesztési szakaszban új témaköröket is javasol a tanulók életkorához, szükségleteihez alkalmazkodva.

Külön táblázat tartalmazza az ajánlott témaköröket, amelyben a más tantárgyakkal való kapcsolódási pontok is megtalálhatók. A tanulócsoporthoz más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés eleve nebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

A táblázatok *Fejlesztési célok* rovata a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszra vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait tartalmazza. A *fejlesztés tartalma* elnevezésű rész olyan tevékenységeket ismertet, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépültek a tartalomba.

A kerettanterv a 4. évfolyam, majd később a kétéves fejlesztési ciklusok végén a fejlesztési egységek céljaiból és tartalmából kiindulva határozza meg a *fejlesztés várható eredményét*, kapcsolódva a szakasz végére előírt KER-szinthez (kivéve a 4. évfolyamot, amelynek kimenete KER-szintben nem határozható meg).

ÁLTALÁNOS CÉLOK ÉS FELADATOK

A 4. évfolyamon kezdődő idegennyelv-tanítás elsődleges célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása. További fontos célkitűzése, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését a nyelvek tanulása és a más nyelveket beszélő emberek és kultúrájuk megismerése iránt. A nyelvvel való játékos és örömteli foglalkozás, a kezdeti sikerek és a motiváló tanári visszajelzés segítenek a tanulóknak abban, hogy megmaradjon és erősödjön ösztönös tudásvágyuk és tanulási kedvük, bátran használják a rendelkezésükre álló nyelvi eszközöket, növekedjen önbizalmuk, fejlődjön önismeretük és önértékelésük. Mindez elengedhetetlen a nyelvtanulás hosszú távú eredményessége szempontjából.

Gyermekkorban a nyelvtanulás a természetes nyelvelsajátítás folyamataira épül. A tanulók életkori sajátosságainak és fejlettségi szintjüknek megfelelő, érdekes, értelmes és kihívást jelentő tevékenységekben vesznek részt. A célnyelven elhangzó információk megértéséhez támaszkodnak a világról szerzett ismereteikre és tapasztalataikra, amelyek egyrészt segítik a nyelvtanulást, másrészt annak tartalmi révén tovább mélyülnek és bővülnek. Az anyanyelv elsajátításához hasonlóan az idegen nyelv elsajátítása is minden esetben kontextusba ágyazva, konkrét beszédhelyzetek során történik, amelyekben a verbális és a nonverbális elemek természetes egységet alkotnak. Utóbbiak a nyelvtanulás kezdetén különösen fontosak, hiszen a megfelelő nyelvi eszközök hiányában segítik a beszédhelyzet értelmezését, illetve a beszédszándék megvalósítását. A nyelvtanulás kezdő szakaszában a tanulók tanórai beszédének természetes része a magyar nyelvű kérdés és válasz is, amelyet visszajelzésként, megerősítésként használnak a tanár következetes célnyelv-használatával párhuzamosan.

Az idegen nyelvvel való korai ismerkedés középpontjában, ebben a szakaszban, a hallott szöveg értése és a szóbeli interakció együttes fejlesztése áll. A készségfejlesztés során a tanulók megismerkednek az alapvető nyelvtanulási stratégiákkal, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a későbbiekben önálló nyelvtanulóvá váljanak.

Az idegen nyelv tanítása a tantárgy jellegéből adódóan kiválóan alkalmas arra, hogy hozzájáruljon a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott nevelési célok eléréséhez és a kulcskompetenciák fejlesztéséhez. Utóbbiak közül kiemelten fontos az idegen nyelvi kommunikációnak az anyanyelvi kommunikációhoz, a szociális kompetenciához, az esztétikai-művészeti tudatossághoz és kifejezőképességhez, illetve a hatékony tanuláshoz való kapcsolódása. Az anyanyelven elsajátított ismeretek, készségek és stratégiák támogatják az idegen nyelv tanulását, míg a nyelvtanulás eredményei pozitívan hathatnak az anyanyelvi tudatosság alakulására. A szociális kompetencia területén a kultúrák közötti hasonlóságok és különbségek felfedezése segíti a tanulókat abban, hogy nyitottá váljanak saját kultúrájuk és a célnyelv kultúrája iránt. Az idegennyelv-oktatás során alkalmazott, a

tanulók együttműködését ösztönző munkaformák és tevékenységek hozzájárulnak a tanulók szociális érzékenységének fejlesztéséhez. Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség területén az idegennyelv-tanításban építeni lehet arra, hogy a tanulók életkori sajátosságaikból adódóan szeretnek játszani, rajzolni, festeni, énekelni, táncolni, és örömmel vesznek részt változatos művészeti tevékenységekben. A művészeti ágakkal való aktív kapcsolat gazdagítja a tanulók érzelmi világát. A hatékony tanulást az idegen nyelvvél való foglalkozás által ösztönzi, hogy a tanulók elsajátítsanak néhány alapvető nyelvtanulási stratégiát, és megteszik az első lépéseket idegen nyelvi teljesítményük értékelése útján.

Az idegen nyelv tanulása keretében feldolgozott témakörök könnyen összehangolhatók a NAT-ban szereplő alsó tagozatos tantárgyak tartalmaival. A *Témakörök* táblázatban megjelölt kapcsolódási pontok segítenek megtalálni azokat a területeket, ahol sikeresen megvalósítható a tantárgyakon átívelő - akár közös projektek keretében történő -tanulás.

A tanulási folyamat során a tanuló egész személyisége formálódik, így alapvető fontosságú, hogy a kisgyermekkorai idegennyelv-tanítást áthassa a holisztikus pedagógiai szemlélet. Ennek a szemléletnek a gyakorlatba való átültetése nagy körültekintést igényel mind a tananyagok, taneszközök kiválasztásában és felhasználásában, mind a tevékenységek megtervezésében, valamint a tanórák megszervezésében és megvalósításában.

A megfelelően kialakított, változatos tevékenységformákra lehetőséget nyújtó tanulási környezet elősegíti az idegen nyelv sikeres elsajátítását. A gyermekbarát, vizuális elemekben gazdag berendezés ösztönzi a tanulókat a nyelvi tevékenységekben való aktív részvételre. Az infokommunikációs eszközök bevonása már ebben az életkori szakaszban is érdekesebbé, motiválóbbá teheti a nyelvtanulást, a pedagógus számára pedig lehetőséget ad arra, hogy az életkori sajátosságoknak megfelelő autentikus anyagok gazdag tárházából válogasson.

Értékelés

A nyelvoktatás kezdetén nagyon lényeges szempont, hogy a gyermek kedvét és lelkesedését ne törje le szigorú, csak a tökéletességet elfogadó értékelés. Ugyanakkor reális képet kell kapnunk arról, hogy tanulóink milyen fejlettségi fokot értek el a négy alapkészség területén, milyen mértékig sajátították el a tanított anyagot, és, hogy mennyire tudják teljesíteni a tantervben megfogalmazott követelményeket. A reális alapokra épülő értékelés a tanulót további munkára ösztönzi, és erősíti a motivációját.

A tanulók fejlődését és haladását a követelmények elérésében mind szóban, mind írásban folyamatosan ellenőrizzük és értékeljük. Fontos, hogy az értékelés rendszeres legyen, tartalmazzon formális (pl. dolgozat) és nem formális (órai munka) elemeket. Témakörönként minden részképességet értékelünk. Az értékelés során is ügyelni kell a differenciálás elvére, például külön feladatokkal ösztönözhetjük a motiváltabb tanulókat, egyéni segédanyagok felhasználásával a tanulási problémákkal küzdőket, lemaradókat.

Alkalmazott ellenőrzési, értékelési módszerek:

- Szóbeli felelet (monológ, memoriter, beszélgetés, képleírás, szituáció, stb.)
- Írásbeli felelet (nyelvtani feladatlap, fordítás, olvasott szöveg értése, lyukas szöveg, szódolgozat, stb.)
- Hallásértési teszt: egy témán belüli szóanyagból felépülő, írásbeli visszajelzést igénylő feladatsor
- Témazáró, ellenőrző dolgozat: Egy témakör lezárásakor (írásbeli felelet feladatai kombinálva, fogalmazás, levél, stb.)

A tankönyvek kiválasztásának elvei

Fontos alapelv, hogy nem a tankönyv hivatott meghatározni a nyelvoktatást, hanem a koncepcionális, tanterv-alapon végiggondolt nyelvoktatás megvalósításához kell kiválasztani a megfelelő tankönyvet, tankönyvcsaládot.

A kerettanterv alapvető célkitűzéseinek 100%-ban feleljen meg: motiválja a tanulót a nyelvtanulásra, fejlessze mindazokat a készségeket, amelyek a nyelvtudáshoz szükségesek, használjon olyan munkáltató és gyakorlati feladattípusokat, amelyek megkönnyítik a nyelv elsajátítását.

Lényeges szempont lehet a kiválasztásban, hogy a tankönyv feleljen meg az életkori sajátosságoknak és a magyar nyelvtanuló esetenként speciális igényeinek.

FEJLESZTÉSI FELADATOK

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelv-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló követi a nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést. A tanuló megérti az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott, rövid és egyszerű tanári utasításokat. Megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdéseket és kijelentéseket.

	Felismeri rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.
--	--

A fejlesztés tartalma

Nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetés megértése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat).

Rövid és egyszerű, az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott tanári utasítások megértése (pl. rajzos, játékos feladatok, manuális tevékenységek, mozgásos, játékos tevékenységek: körjáték, ritmusjáték, szerepjáték, bábjáték, árnyjáték, társasjáték).

Ismert témákhoz kapcsolódóan elhangzó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdések és kijelentések megértése (pl. közvetlenül a tanuló személyére, családjára, szűkebb környezetére, mindennapi szükségleteire, tevékenységeire vonatkozó kérdések, illetve válaszok).

Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése, a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, a szöveg lényegének kiszűrése a megértést segítő mozgásos, játékos feladatok segítségével.

Tanári ösztönzésre a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre való egyre tudatosabb támaszkodás a szövegértés során.

A nyelv hangzásvilágának, zenéjének megismerése, megkülönböztetése az anyanyelv (játékos formában esetleg más nyelvek) hangzásvilágától és zenéjétől.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, animációs filmek, gyermekeknek szóló egyéb hangzó anyagok, tanárral, tanulótársakkal, vendégekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló aktívan és örömmel vesz részt az interakciót igénylő tevékenységekben.</p> <p>Beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel fejezi ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva.</p> <p>Tud a számára ismert témáról egyszerű kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszerű nyelvi eszközökkel reagálni.</p> <p>A tanuló minta alapján rövid párbeszédet folytat társaival a tanult témáról.</p> <p>Részt vesz rövid, egyszerű szövegek közös előadásában.</p> <p>Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.</p>
A fejlesztés tartalma	
<p>Nonverbális elemekkel (pl. gesztusokkal, mimikával, hanglejtéssel, intonációval, képek, tárgyak segítségével) támogatott mondanivaló kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, azaz egy-egy szóval, rövid mondattal.</p> <p>Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra való reagálás egyszavas válaszokkal, cselekvéssel.</p> <p>Ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó konkrét, egyszerű kérdések feltevése.</p>	

Ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal.

Dalok, mondókák, mesék, történetek előadásában, gyermekjátékokban való aktív részvétel; nonverbális elemekkel támogatott, közösen mondott szövegekbe, mesemondásba való bekapcsolódás ismert szavak, kifejezések, nyelvi fordulatok ismétlésével.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mesék, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszéd, néhány mondatos leírások.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelv-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló elmond rövid, egyszerű szövegeket. Társaival közösen előad egyszerű szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel. Számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről beszél röviden, összefüggően, nonverbális elemekkel támogatva. A tanuló bemutatja munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel. Törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

A fejlesztés tartalma

Gyermekirodalmi mű, mondóka, vers, dal, mese stb. közös vagy önálló előadása (pl. zenei kísérettel vagy bábjáték formájában) társak, másik tanulócsoport, osztály, szülők vagy tanárok részére.

Tanult cselekvéssor (pl. egyszerű tornagyakorlat, öltözködés) elmondása képek segítségével vagy mozgással kísérve.

Nonverbális elemekkel támogatott, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal, megfelelő gyakorlás, felkészülés után.

Saját vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy egyszerű nyelvi eszközöket, fordulatokat tartalmazó, rövid bemutatása (pl. mesekönyv készítése, kiállítása és szóbeli bemutatása).

Tanári példa és autentikus hangzóanyag hallgatása és együttmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével).

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Gyermekdalok, gyermekversek, mondókák, mozgással kísért rövid történetek, cselekvéssorok, mesék, leírás (pl. tanulói munka bemutatása).

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló észreveszi az anyanyelven, illetve a tanult idegen nyelven történő olvasás közötti különbségeket.

	<p>Képes ismert szavak néma olvasására és megértésére, valamint tanári minta után a szavak helyes felolvasására.</p> <p>Képes rövid szöveg közös megismerése és feldolgozása után az önálló olvasására.</p> <p>Bekapcsolódik olvasást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.</p> <p>Követi az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát.</p> <p>Felfedezi az ismert szavakat és kifejezéseket idegen forrásban.</p> <p>Megtapasztalja az önálló célnyelvi olvasás élményét.</p>
<p>A fejlesztés tartalma</p>	
<p>Szavak, kifejezések elolvasása és kapcsolódó tevékenységek elvégzése (pl. tantermi tárgyak felcímkézése, szavak és képek párosítása, dominó játék, szókétyákból mondatvariációk összeállítása).</p> <p>Egyszerű szövegek elolvasása és annak alapján megfelelő cselekvések, cselekvéssorok eljátszása, elvégzése (pl. papírtávcső vagy gyümölcssaláta készítése).</p> <p>Egyszerű szövegek értő olvasása (pl. mesék, történetek, képregények, párbeszéddek).</p> <p>Tanárral közös meseolvasás, bekapcsolódás a történet elolvasásába az ismert szavak használatával.</p> <p>Egyszerű írásbeli üzenetek elolvasása és megértése (pl. dicsérő kártyák, jókívánások, osztálytermi utasítások).</p> <p>Ismert dalok szövegének követése, olvasása a képernyőn vagy a kivetítőn (pl. karaoke).</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i></p> <p>Szó- és mondatkártyák, feliratos poszterek és képek, társasjátékok, egyszerű képregények, képeskönyvek, mesék, gyermekdalok,</p>	

gyermekversek, mondókák, feliratok, brosúrák, ismertető, táblák, célnyelvi szövegeket tartalmazó csomagolóeszközök, videofelvételek, animációs filmek, dalok, mondókák animált változata.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Az iskolán kívül és az iskoláztatás során szerzett tapasztalatok, ismeretek, készségek, személyes és szociális kompetenciák, tanulási képességek, a tanuló természetes kíváncsisága, idegennyelvi-tanulás iránti motivációja.
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló észreveszi az anyanyelvén, illetve a tanult idegen nyelven történő írás közötti különbségeket. A tanuló ismeri az adott nyelv ábécéjét. Különböző nyelvi tevékenységek során lemásol, illetve leír rövid szavakat, mondatokat. Bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.
A fejlesztés tartalma	

Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szavak szintjén (pl. keresztrejtvény, szókereső, akasztófa, tárgyak, képek részeinek felcímkézése, rímpárok alkotása, szógyűjtés).

Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szószerkezetek, rövid mondatok szintjén (pl. képregény rajzolása, s ezekhez szövegbuborékok írása; tárgyak, képek részeinek felcímkézése, üzenőfal létrehozása).

Játékos írásbeli feladatok készítése és megoldása a szöveg szintjén (pl. mesekönyv, kiskönyv összeállítása, rímek, egyszerű versikék írása, képeslap, meghívó írása, egyszerű társasjáték tervezése, szabályainak megfogalmazása tanári segítséggel).

Ismert szavakat tartalmazó nyelvi fordulatok (pl. rímpárok) felfedezése és minta után való önálló alkotása.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Egyszerű hétköznapi témájú írott szövegek a szavak, kifejezések, egyszerű mondatok és rövid szövegek szintjén.

A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	<p>KER szintben nem megadható.</p> <p>A tanuló aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre, kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét.</p> <p>Elmond néhány verset, mondókát és néhány összefüggő mondatot önmagáról, minta alapján egyszerű párbeszédet folytat társaival.</p> <p>Ismert szavakat, rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában.</p> <p>Tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol, minta alapján egyszerű, rövid szövegeket alkot.</p>
--	---

ANGOL NYELV

4. ÉVFOLYAM

Éves óraszám: 72 – heti óraszám: 2

- 60 óra új anyag feldolgozására dalokba, képtörténetekbe, játékokba, kulturális ismeretekbe ágyazva
- 6 óra ismétlésre, gyakorlásra
- 6 óra ellenőrzésre, értékelésre

Témakörök a 4. évfolyamra		
Témakörök, tartalmak	Témakörök számai	Kapcsolódási pontok
<i>Család</i> Én és a családom. Családtagok bemutatása.	10	<i>Környezetismeret:</i> együttélés a családban.

<p><i>Otthon</i></p> <p>Otthonom, szűkebb környezetem.</p> <p>Kedvenc játékaim.</p> <p>Lakóhelyem, tágabb környezetem.</p>	<p>6</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> lakóhelyi környezet.</p> <p><i>Matematika:</i> tájékozódás a térben, halmazok.</p>
<p><i>Étkezés</i></p> <p>Napi étkezések.</p> <p>Kedvenc ételeim, italaik.</p> <p>Egészséges táplálkozás.</p>	<p>6</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> az ember megismerése és egészsége: tápanyag, élelmiszer, étrend.</p> <p><i>Matematika:</i> halmazok, állítások igazságának eldöntése, tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rögzítése.</p>
<p><i>Idő, időjárás</i></p> <p>Évszakok és hónapok.</p> <p>A hét napjai és napszakok.</p> <p>Az óra.</p> <p>Időjárás.</p>	<p>6</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> az idő mérése, az idő kifejezése a mindennapi kommunikációban;</p> <p>a napszakok, az évszakok váltakozása.</p> <p><i>Matematika:</i> számok írása, olvasása, állítások igazságának eldöntése, tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rögzítése.</p>
<p><i>Öltözködés</i></p> <p>Évszakok és ruhadarabok.</p>	<p>4</p>	<p><i>Környezetismeret; technika, életvitel és gyakorlat:</i> egészséges életmód - öltözködés.</p> <p><i>Matematika:</i> halmazok.</p>

Kedvenc ruháim.		
<i>Sport</i> Testrészek és mozgás. Kedvenc sportom.	4	<i>Környezetismeret:</i> testrészek, egészségvédelem. <i>Testnevelés és sport:</i> mozgásos játékok.
<i>Iskola, barátok</i> Iskolám, osztálytermünk. Tantárgyaim. Osztálytársaim, barátaim.	9	<i>Környezetismeret:</i> baráti kapcsolatok, iskolai közösségek. <i>Matematika:</i> tájékozódás a térben, halmazok.
<i>Szabadidő</i> Szabadidős tevékenységek. Kedvenc időtöltésem.	6	<i>Ének-zene:</i> zenehallgatás. <i>Vizuális kultúra:</i> kreatív alkotások.
<i>Természet, állatok</i> Kisállatok. Kedvenc állataim. Állatok a ház körül.	3	<i>Környezetismeret:</i> élőlények csoportosítása élőhely, táplálkozási mód, egyéb tulajdonságok szerint; változatos élővilág. <i>Matematika:</i> halmazok, adatgyűjtés, adatok

Vadon élő és állatkerti állatok.		lejegyzése.
<i>Ünnepek és hagyományok</i> Az én ünnepeim. Ünnepek itthon és a célnyelvi kultúrában.	4	<i>Környezetismeret: ünnepek, hagyományok.</i>
<i>Fantázia és valóság</i> Kedvenc meséim, könyveim. Képzeletem világa. A cirkusz.	2	<i>Dráma és tánc: dramatikus játékok.</i> <i>Vizuális kultúra: képzeletem világa.</i>

Választott taneszközök: Derek Strange New Chatterbox 1 – tankönyv és munkafüzet

TARTALMAK

a) Kommunikációs szándékok

A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

	Kezdeményezés és válasz	
Köszönés	<i>Good morning. Hello Tom. Hi! Hello, how are you?</i>	<i>Good morning. Hello Mary. Hi! Very well,</i>

		<i>thank you.</i>
Elköszönés	<i>Goodbye. Bye-bye.</i>	<i>Goodbye. Bye!</i>
Bemutakozás	<i>My name is...</i>	<i>Hello. Hi!</i>
Köszönet és arra reagálás	<i>Thank you very much.</i>	<i>No problem.</i>

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

	Kezdeményezés és válasz	
Dolgok, személyek megnevezése	<i>What is it? Who's that?</i>	<i>It's... /That's...</i>
Információkérés	<i>How old are you? Where is he?</i>	<i>I'm ten. He is in the classroom.</i>
Igenlő vagy nemleges válasz	<i>Where is it?</i>	<i>I don't know.</i>

b) Fogalomkörök

Fogalomkörök		Nyelvi kifejezések	
Cselekvés, történés, létezés kifejezése	Jelenidejűség	<i>Present forms of verb 'be'</i>	<i>I'm a boy. Are you... ?</i>
Kérés, felszólítás kifejezése		<i>Imperatives</i>	<i>Sit down, please.</i>
Birtoklás kifejezése		<i>Possessive adjectives</i>	<i>My book...</i>
		<i>Present forms of 'have got'</i>	<i>I've got a cat.</i>
			<i>Have you got...?</i>
Térbeli viszonyok	Irányok, helymeghatározás		<i>Where? Here / there; left / right</i>
		Present forms of there is/ There are	
			<i>In, on, under</i>
Mennyiségi viszonyok		<i>Singular/plural forms</i>	<i>How many...?</i>
		<i>Cardinal numbers</i>	<i>1–100</i>
Minőségi viszonyok			<i>It's big/small.</i>
			<i>What colour is it?</i>
			<i>It's red/blue...</i>
Logikai viszonyok		Linking words	<i>And/or/but</i>

NÉMET NYELV

4. évfolyam

Éves óraszám: 72 – heti óraszám: 2

<i>Témakörök, tartalmak</i>	<i>Témakörök óraszámai</i>	<i>Tevékenységsformák</i>	<i>Ellenőrzés, értékelés</i>
<p>Témalista</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Otthon, család</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Én és a családom. ▪ Családtagok bemutatása. ▪ Otthonom ▪ <i>Idő, időjárás</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A hét napjai és napszakok. ▪ Időjárás. ▪ Időjárásnak megfelelő öltözék. ▪ <i>Iskola, barátok</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Iskolám. ▪ Tanszereim. ▪ Osztálytársaim, barátaim. ▪ <i>Szabadidő, sport</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Testrészec és mozgás. ▪ Kedvenc sportom. 	<p>36</p> <p>5</p> <p>16</p> <p>4</p>	<p>egyéni munka pármunka kooperatív technikák csoportmunka forgószínpad frontális osztálymunka mini projektek szóbeli utasításra adott testi válasz dalok, versek, kiszámolók, játékok, mesék, történetek feldolgozása, eljátszása keresztntantervi kapcsolatokhoz fűződő tevékenységek (rajzolás, színezés, daltanulás, mérés, csoportosítás, mozgásos játékok)</p>	<p>Ebben az életkorban elsősorban a primer készségek fejlesztése a legfontosabb, ezért az ellenőrzés, értékelés középpontjában is a <i>hallott szöveg értése</i> áll. Fejlődését az órai utasítások és a cselekvésre épülő játékos feladatok teljesítéséből követhetjük nyomon.</p> <p>A <i>beszéd</i> az egyszavas válaszoktól (igen, nem, név, szín, szám stb.), a memorizált, elemezetlen nagyobb egységek használatáig terjed (köszönés, mondóka, körjáték, dal).</p> <p>Az <i>olvasás és az írás</i> bevezetése fokozatosan történik. Az értékelésnél az olvasási technika és a másolás helyességét vizsgáljuk.</p> <p><i>A szóbeli értékelés és ellenőrzés formái:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rövidebb tanuló

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szabadidős tevékenységek. ▪ <i>Természet, állatok</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kisállatok. ▪ Kedvenc állataim. ▪ Állatok a ház körül. ▪ Vadon élő és állatkerti állatok. ▪ <i>Ünnepek és hagyományok</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Az én ünnepeim. ▪ Ünnepek itthon és a célnyelvi kultúrában. ▪ <i>Fantázia és valóság</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kedvenc meséim, könyveim. 	<p style="text-align: center;">5</p> <p style="text-align: center;">4</p> <p style="text-align: center;">2</p>		<p style="text-align: center;">megnyilvánulások, hozzászólások értékelése</p> <p><i>Az írásbeli értékelés és ellenőrzés formái:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • írásbeli házi feladat, • témazáró dolgozat, • feladatlap. <p>Félévkor és évvégén érdemjegyet kapnak a tanulók, ami önértékeléssel kiegészíthető.</p>
--	--	--	--

taneszköz: Elzbieta Krulak – Kempisty, Lidia Reitzig, Ernst Endt: Hallo Max 1 – tankönyv és munkafüzet 2014, Klett kiadó

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése	Beszédkésztség	Olvasott szöveg értése	Íráskésztség
A tanuló <ul style="list-style-type: none"> • követi a nonverbális elemekkel 	Szóbeli interakció A tanuló	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> • észreveszi az 	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> • észreveszi az

<p>támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést;</p> <ul style="list-style-type: none"> • megérti az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott, rövid és egyszerű tanári utasításokat; • megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdéseket és kijelentéseket; <p>felismeri rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktívan és örömmel vesz részt az interakciót igénylő tevékenységekben; • beszédzándékát egyszerű nyelvi eszközökkel fejezi ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva; • tud a számára ismert témákról egyszerű kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszerű nyelvi eszközökkel reagálni; • minta alapján rövid párbeszédet folytat társaival a tanult témákról; • részt vesz rövid, egyszerű szövegek közös előadásában; • törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására. 	<p>anyanyelven, illetve a tanult idegen nyelven történő olvasás közötti különbségeket;</p> <ul style="list-style-type: none"> • képes ismert szavak néma olvasására és megértésére, valamint tanári minta után a szavak helyes felolvasására; • képes rövid szöveg közös megismerése és feldolgozása után az önálló olvasására; • bekapcsolódik olvasást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe; • követi az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát; • felfedezi az ismert szavakat és 	<p>anyanyelvén, illetve a tanult idegen nyelven történő írás közötti különbségeket;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ismeri az adott nyelv ábécéjét; • különböző nyelvi tevékenységek során lemásol, illetve leír rövid szavakat, mondatokat; • bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.
---	--	---	--

	<p>Összefüggő beszéd A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> • elmond rövid, egyszerű szövegeket; • társaival közösen előad egyszerű szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel; • számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről beszél röviden, összefüggően, nonverbális elemekkel támogatva; • bemutatja munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel; • törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására. 	<p>kifejezéseket idegen forrásban;</p> <ul style="list-style-type: none"> • megtapasztalja az önálló célnyelvi olvasás élményét. 	
--	---	---	--

--

Kommunikációs eszközök A1

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

<i>Köszönés, elköszönés</i>	<i>Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!</i>
<i>Köszönet és arra reagálás</i>	<i>Danke! Bitte!</i>
<i>Bemutatkozás</i>	<i>Ich heiße Martin.</i>
<i>Megszólítás</i>	<i>Entschuldigung, ich gehe jetzt.</i>
<i>Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás</i>	<i>Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir?</i>
<i>Bocsánatkérés és arra reagálás</i>	<i>Entschuldigung! Kein Problem!</i>
<i>Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás</i>	<i>Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten.</i>

2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

<i>Véleménykérés és arra reagálás</i>	<i>Ist Erik nett? Ja.</i>
<i>Egyetértés, egyet nem értés</i>	<i>Ja/Nein.</i>
3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
<i>Dolgok, személyek megnevezése, leírása</i>	<i>Das ist mein Bruder. ... Meine Mutter ist schön.</i>
<i>Információkérés, információadás</i>	<i>Wie alt bist du? 12.</i>
<i>Igenlő vagy nemleges válasz</i>	<i>ja, nein, nicht,</i>
<i>Tudás, nem tudás</i>	<i>Ich weiß (nicht).</i>
4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
<i>Kérés</i>	<i>Ein Buch, bitte!</i>
<i>Meghívás és arra reagálás</i>	<i>Kommst du? Ja. Nein, leider nicht..</i>

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
<i>Visszakérdezés</i>	<i>Wie bitte?</i>
<i>Nem értés</i>	<i>Ich verstehe nicht.</i>

Fogalomkörök A1			
<i>Cselekvés, történet, létezés kifejezése</i>			
	<i>jelenidejűség</i>	<i>Präsens</i>	<i>Ich bin Erika. Ich spiele gern.</i>
		<i>Präsens mit Vokalwechsel</i>	<i>Er liest das Buch.</i>
<i>Birtoklás kifejezése</i>			

		<i>haben</i>	<i>Ich habe einen Bruder.</i>
		<i>Possessivpronomen</i>	<i>Das ist meine Familie.</i>
<i>Időbeli viszonyok</i>			
	<i>gyakoriság</i>	<i>Wie oft?</i> <i>selten, manchmal, oft, immer,</i> <i>nie</i>	<i>Ich spiele oft mit Peter.</i>
	<i>időpont</i>	<i>in, um, am, wann?</i>	<i>im Winter, um 8 Uhr, am</i> <i>Freitag</i>
<i>Mennyiségi viszonyok</i>			
	<i>számok</i>		<i>eins, zwei</i>
<i>Minőségi viszonyok</i>			
		<i>Wie?</i>	<i>Ich bin frech.</i>
<i>Modalitás</i>		<i>möchte</i>	<i>Ich möchte einen Hund.</i>
	<i>felszólítás</i>		<i>Komm an die Tafel!</i>
<i>Esetviszonyok</i>	<i>névszók a</i> <i>mondatban</i>	<i>Nominativ</i>	<i>Er zeichnet Bilder.</i>

<i>Szövegösszetartó eszközök</i>	<i>kötőszók</i> <i>névmások</i>		<i>und/oder</i> <i>das</i> <i>ich, mich, mein</i>
---	------------------------------------	--	---